

Kinnitatud direktori käskkirjaga 31.8.2024, nr 1-9/03/08/24

Muudetud direktori käskkirjaga 8.5.2026, nr 1-2/5/2026

Hoolekogu arvamus 22.11.2025, protokoll nr 13-2/9/2025

Õppenõukogu arvamus 27.08.2025 protokoll nr 1-4/2/2025 ja 19.1.2026 protokoll nr 1-4/1/2026

Põhikooli õppekava üldosa

Hullo 2026

SISUKORD

Põhikooli riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ainekavad	3
ÜLDSÄTTED	4
1. Kooli eripära ning õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused	5
1.1 Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatuseesmärgid	5
1.2 Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	6
1.3 Vormsi Lasteaed-Põhikooli ühised ettevõtmised ja traditsioonid	9
1.4 Õppe- ja kasvatustegevuse läbivad teemad õppekavas	10
2. Õppekorraldus	11
2.1 Tunnijaotusplaan	13
2.2 Valikõppeainete valik	14
2.3 Võõrkeelte valik	14
3. Õppekeskkond	14
4. Loovtöö	15
5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine ning hindamise korraldus	16
5.1 Teadmiste ja oskuste hindamine	17
5.2 Eksperthinnangud	20
5.2 Järelevastamine ja järeltööde sooritamine	22
5.3 Kokkuvõtavad hinded ja järgmisse klassi üleviimine	22
5.4 Põhikooli lõpetamine	23
6. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine	24
6.1 Individuaalse õppekava (IÕK) koostamine	25
6.2 Tugiteenuste rakendamine	25
7. Õpilase karjäärivalikute toetamine	26
8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine	27
9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	28
10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	28

Põhikooli riikliku õppekava kohustuslike õppeainete ainekavad

- Keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
- Kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 2);
- Kunstiained: muusika, kunst (lisa 3);
- Loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- Matemaatika: matemaatika (lisa 5);
- Sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 6);
- Tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- Võõrkeeled: A-võõrkeel (inglise keel), B-võõrkeel (rootsi keel ja vene keel) (lisa 8).

ÜLDSÄTTED

Vormsi Lasteaed-Põhikooli (edaspidi VLP või kool) õppekava kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) § 17 lõike 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 1 Põhikooli riikliku õppekava (edaspidi riiklik õppekava) § 24 alusel. VLP õppekava on tervikdokument, mis koosneb üldosast ning lisadest. Lisades on esitatud ainevaldkondade õppeainete kavad. Kooli õppekava üldosas on esitatud:

1. kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
2. õppekorraldus ja tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, sealhulgas läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik, eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti, riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused;
3. õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
4. loovtöö teema valiku, juhendamine, töö koostamine ja hindamine;
5. õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
6. hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamine;
7. karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
8. õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
9. õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
10. kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Õppekava koostamisel on lähtutud lisaks riiklikele õigusaktidele kooli põhimäärusest ja arengukavast, rõhutades õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamist. Koostamisse kaasatakse kooli töötajaid, õpilasi, lapsevanemaid ja teiste huvirühmade esindajaid, arvestades kaasatute soove ja koolile eraldatud materiaalseid vahendeid. Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab ja õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Õppetöö toimub 1.-9. klassini kooliastmeti:

1. I kooliaste 1.–3. klass;
2. II kooliaste 4.–6. klass;
3. III kooliaste 7.–9. klass.

1. Kooli eripära ning õppe- ja kasvatustöö rõhuasetused

Vormsi kooli iseloomustab ainulaadne keskkond keset loodust Eesti suurimal väikesaarel. Kool on kogukonna süda, mis võimaldab peredele püsivat elu saarel. Õppetöö on enamasti korraldatud liitklassides. Akadeemilise õppe kõrval soodustatakse sotsiaalset, emotsionaalset ja käelist õppimist. Saarelisest elukeskkonnast tulenev kultuur ja rannarootsi pärand ning looduskeskkonna väärtustamine on oluline osa õppetööst.

1.1 Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatuseesmärgid

Vormsi Lasteaed-Põhikooli missioon on luua ja kujundada õpilastele nende arengut mitmekülgset toetavat õppekeskkonda. Meie visioon on olla jätkusuutlik õppeasutus ning usaldusväärne ja professionaalne koostööpartner lapsevanematele, väärtustades kodukoha loodust ja kultuuri igapäevases õppe- ja kasvatustöös. VLP tunnuslause on: „Väike, armas ja omanäoline.“

Õppetegevused ja koostöö tuginevad kooli põhiväärtustele:

1. Hoolivus
2. Vormsilikkus
3. Mitmekesisus

Väikeses kogukonnas ja koolis on iga inimene oluline. Igaühel meist on hindamatu väärtus, mis muudab meid tervikuks. Igaühe panus on oluline, omavahelised suhted, üksteise hoidmine ja väärtustamine loob tugeva ja hooliva keskkonna, kus kõik saavad kasvada ja areneda. Väikese saarekooli võlu peitub selle keskkonnas ja ainulaadses identiteedis, mida ühendab puhas loodus, rikkalik pärandkultuur ja saareline eluviis. Meie koolis on eriline koht hiiu kandle e talharpa pilliõppe õpetusel, traditsioonilisel käsitööl ja rootsi keelel, need on osa igapäevasest õppetööst, mis aitab siduda traditsioonilisi väärtusi kaasaegse eluga.

Vormsi kool väärtustab:

- hoolivust ja sallivust - aktsepteerime erinevusi ja väärtustame teineteist;
- viisakust - tervitame, pakume abi, räägime üksteisega sõbralikult ja otsime koos probleemidele lahendusi;
- õpilaste koostööd - suhtlemine, üksteise märkamine ja tunnustamine on koolielu tavapärane osa;
- õpilase ja õpetaja koostööd - usaldame üksteist, õpetaja on eeskujuks;

- õpetajate koostööd - ainetevaheline lõiming ja ühiselt töötamine on tavapraktika, alustaval õpetajal on mentor;
- kogukonda - lööme tegevustest kaasa ja toimetame ühiselt;
- Vormsi kultuuri ja loodust - hoiame traditsioone.

Põhihariduse andmisel keskendub kool õpilase tervikliku arengu toetamisele. Võrdselt väärtustatakse õpilase vaimset, füüsilist, sotsiaalset, emotsionaalset ja kõlbelist arengut. Kool loob tingimused iga õppija individuaalsete võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid:

1. õpilase tervikliku arengu toetamine, loomupärase identiteedi kujundamine väärtuskasvatuse abil;
2. õpistrateegiate ja enesejuhtimise oskuste arendamine;
3. õpilase ettevalmistamine edasiõppimiseks gümnaasiumis või kutseõppes ja individuaalse õpitee leidmiseks;
4. teaduspõhise maailmavaate kujundamine, analüüsi- ja õppimisoskuse arendamine;
5. ettevalmistamine elukestvaks õppeks ning toimetulekuks mitmekesises ja kiiresti muutuvas ühiskonnas, sh koostööoskuste ja käitumiskultuuri kujundamine.

Üldhariduslik õpe toetab kodanikuühiskonna arengut ning kujundab vastutustundlikke ja teadlikke kodanikke. Õppimine ja õpetamine on paindlik, arvestatakse õppija eripärasid ning õpilase vajadusi. Huviringid pakuvad õpilastele erinevaid valikuid, võimaldades neil avastada ja arendada oma andeid. Väike kool võimaldab suuremat paindlikkust valdkondadevaheliseks lõiminguks, tsükli- ja projektõppeks. I kooliastmes toimub üldõpetus liitklassides. Esimese klassi õppetöö on korraldatud eraldi, et tagada õpilastele alushariduse jätkuna ühtlane õpivalmidus ja sujuv üleminek põhihariduse omandamiseks. Oma kooli tunnis arutatakse koolipere ühiseid teemasid ja arendatakse õpilaste sotsiaal-emotsionaalset pädevust.

1.2 Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Need kujunevad kõigi õppeainete, ühise oma kooli tunni ning tunni- ja koolivälise tegevuse kaudu. Üldpädevused ja karjääri

kujundamise pädevus on omavahel tihedalt seotud – karjäärioskused arenevad üldpädevuste toel ning üldpädevuste kujunemine omakorda toetab õpilase võimet teha teadlikke valikuid oma tuleviku õpingute ja tööelu suunal.

Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid. Kultuuripädevuse kujundamine toimub eelkõige Eesti ja Vormsi kultuuritausta teadvustamise ja väärtustamise kaudu nii õppetöös kui ühisürituste kavandamise ja läbiviimisega. Väärtuskasvatus on põimitud koolipere ühiste tegevuste kaudu igapäevasesse kooliellu.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamiseks kaasatakse õpilasi ühistegevustesse, toetatakse õpilaste positiivseid ühiskondlikke algatusi, liitklassi ainetundides kasutatakse koostõiseid õppemeetodeid.

Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme. Enesemääratluspädevuse kujundamist toetavad õppetulemuste sisuline tagasisidestamine ja õpilaste kaasamine hindamisprotsessi ning mitmekesiste õppeolukordade loomine.

Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituduga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi. Õpipädevuse kujundamisel osaletakse erinevates projektides, konkurssidel, käiakse õppekäikudel. Alates 2. klassist

koostavad õpilased enda huvidest lähtuva loovtöö, mida tutvustatakse kogu kooliperele.

Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi. Suhtluspädevuse kujundamine toimub kõikides ainetundides vestluste, arutelude ja rühmatööde käigus, igas aines väärtustatakse korrektset ja asjakohast kirjalikku eneseväljendust. Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisjulguse arendamisele.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamiseks pööratakse ainetundides tähelepanu erinevate andmetöötlusviiside kasutamisele ja arendatakse matemaatilist mõtlemist. Kriitilist mõtlemist kujundatakse läbi teaduspõhiste loodusteaduslike uurimismeetodite kasutamise.

Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske. Ettevõtlikkuspädevuse kujundamiseks toetatakse ja suunatakse õpilaste positiivseid algatusi. Julgustatakse õpilasi ideid genereerima ja argumenteerima, ning innustatakse õpilasesindust kaasama õpilasi koolielu kujundamisel.

Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemi lahenduseks

sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus. Digipädevuse kujundamine toimub kõikides ainetundides. Õpilasi juhendatakse informatsiooni otsima, valima, korrastama, töötlemata ja kasutama. Rakendatakse digivahendite võimalusi, analüüsitakse digivõimaluste otstarbekust ja ohte. Õppetöös rakendatakse virtuaalseid ja digitehnoloogilisi võimalusi koostööks ja rühmatöödeks.

1.3 Vormsi Lasteaed-Põhikooli ühised ettevõtmised ja traditsioonid

Ühised tegevused ja üritused kavandatakse enne õppeaasta algust ja kinnitatakse üldtööplaanis. Projektõpe ja koolidevahelised projektid on kooskõlas VLP õppekava üldpõhimõtetega ja aitavad õppekavas määratletud üld- ja valdkonnapädevuste saavutamist. Traditsioonilised üritused ja ühistegevused on:

1. õppeaasta ava- ja lõpuaktus;
2. kevadine ja sügisene spordipäev;
3. saarte pärimuspäevadel osalemine;
4. õpetajate päeva tähistamine;
5. ainenädalad ja -päevad;
6. kadri- ja mardipäeva tähistamine;
7. luutsinapäev;
8. jõululõuna ja jumalateenistus-kontsert;
9. sõbrapäeva tähistamine;
10. vabariigi aastapäeva aktus;
11. vastlapäev;
12. emakeelepäev;
13. kevadine õpilastööde, sh loovtööde esitlemine;
14. emadepäeva tähistamine;
15. isadepäeva tähistamine;
16. koolimaja sünnipäeva tähistamine (17. november);
17. lõpukell;
18. vilistlaste kokkutulek iga 5 aasta tagant;
19. kogukondlikud ühistegevused.

Ühistegevustest ja -üritustest võtab osa kogu Vormsi Lasteaed-Põhikooli pere – lapsed ja õpetajad nii koolist kui lasteaiast, kaasates kogu Vormsi kogukonna.

1.4 Õppe- ja kasvatustegevuse läbivad teemad õppekavas

Läbivad teemad on õppetöösse põimitud nii ainete lõimimise kaudu kui ka koolikeskkonna kujundamise ja kogu koolipere ühise tegutsemise kaudu. Teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Õppe lõimingu toetavad tunnivalised ja ülekoolilised projektid, mida kavandatakse koostöös ning mis kajastuvad kooli ürituste kalenderplaanis. Läbivad teemad on tihedalt seotud nii üldpädevuste kui ka karjääri kujundamise pädevuse arenguga – need aitavad õpilasel mõista teadmiste ja oskuste seoseid päriseluga, toetavad enesejuhtimist, otsustamisoskust ja teadlike valikute tegemist ning loovad aluse õpilase terviklikule arengule ja tuleviku planeerimisel.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist inimeseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu. Karjääriõpe toimub igapäevases õppetöös lõimituna erinevatesse õppeainetesse ning on osa kooliülesest tegevusest. Õpetajad käsitlevad erinevaid elukutseid ja õppimisvõimalusi kõigis õppeainetes vastavalt teemadele, pakkudes laia ülevaadet tööturu võimalustest. Julgustatakse õpilasi osalema huvitegevustes, projektides ning muudes õppekavavälistes ettevõtmistes. Õpetajad innustavad õpilasi osalema võistlustel, olümpiaadidel, konkurssidel ja projektides, mis aitavad arendada eneseanalüüsi- ja esinemisosaoskust ning teadmisi erinevatest valdkondadest. III kooliastmes on karjääriteenused õpilastele kättesaadavad integreeritult õppetundide, projektide, arenguveestluste ja õppekavavälise tegevuse kaudu. Kool korraldab ekskursioone ettevõtetesse ja asutustesse, et tutvustada õpilastele tööelu võimalusi. Erilist tähelepanu pööratakse sellele, kuidas arendada oskust luua endale karjäärivõimalusi Vormsi saarel.

Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitses keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonna liikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Kooli roll on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõike 2 punkti 2 alusel anda õpilastele liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. Liiklustemasid käsitletakse kõikides kooliastmetes lõimituna ainetundides vastavalt teemadele ja vajadusele. I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast. II ja III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine. Õpilased sooritavad II kooliastmes jalgrattajuhiloa saamiseks liikluseksami.

Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

2. Õppekorraldus

Kogu koolipere tegutseb ühiselt lähtudes kooli missioonist ja visioonist, väärtustest, hea suhtlemise tavast ning kooli kodukorrast. Õppetöö toimub nii koolimajas kui ka väljaspool kooliruumi – õuesõpe, ekskursioonid, õppekäigud, projektõpe jms. Kooli

õppe- ja kasvatustegevuse korraldus tugineb põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele ning riiklikule õppekavale:

1. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Õppeaastas on kokku 35 nädalat ja vähemalt 175 õppepäeva.
2. Õppeaastas on viis koolivaheaga vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses.
3. Õppeperiood on jaotatud ajaliselt enam-vähem ühepikkusteks trimestriteks, olenemata koolivaheaegadest.
4. Õppekorralduse põhivorm on õppetund ja igapäevase koolitöö korralduse aluseks on tunniplaan. Kooli päevakavas on õpilastele ette nähtud võimalus liikuda õues vähemalt 20 minutit järjest. Selleks võib kasutada nii õuevahetundi kui ka õuesõppe tunde. Õppetunni arvestuslik pikkus on üldjuhul 45 minutit, paaristunni puhul kuni 90 minutit. Õppetundi võib jagada mitmeks osaks ning ilma vahetunnita võib järjest toimuda kuni kaks õppetundi. Õppetund vaheldub vahetunniga, mille pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta. Päeva keskel on söögi- ja õuevahetund, mis tagab õpilastele piisava aja toitumiseks ja liikumiseks.
5. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui õpetaja.
6. Lõpuklassis lõpueksami päeval ning vähemalt kahel sellele eelneval päeval õppetunde ei toimu, kuid need päevad arvestatakse siiski õppepäevade hulka.
7. I kooliastmes toimub enamuse õppeaineid: eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, kunst ja tööõpetus valdavalt üldõpetuse raames. Õppeained jaotatakse paindlikult, tagades sujuv üleminek päeva- ja nädalakavas teemade lõimingu. Ülejäänud õppeained on tunniplaanis eraldi välja toodud.
8. II ja III kooliastmes rakendatakse osade õppeainete ja teemavaldkondade puhul tsükliõpet.
9. Õppetöö toimub valdavalt liitklassides. Erinevates õppeainetes ning ka sama õppeaine sees võib liita erinevaid klassikoosseise vastavalt õppeainele ja õppe-eesmärkidele.
10. Liitklassi tingimustes võib sama kooliastme jooksul teemade järjekorda muuta ja neid omavahel ühendada, et õppimine oleks sujuvam. Seejuures

tuleb tagada, et teemad sobivad õpilaste vanusega ja kooliastme lõpuks saavutatakse kõik õppe-eesmärgid.

11. Lõimitud koostöötundide ja aineprojektide korraldamise kavandab aineõpetaja koostöös teiste õpetajatega.
12. Õpet võib korraldada väljaspool kooliruumi. Õppimiseks kasutatakse ka virtuaalseid õpikeskkondi, digivahendeid ja e-õppe platvorme. Vajadusel viiakse õppetöö läbi põimõppena, võimaldades õppijatele paindlikku õpikogemust ja individuaalset lähenemist õppimisele.
13. Vormsi kool pakub lapsevanema soovil koduõpet, kasutades osaliselt põimõpet.
14. Riiklikke tasemetöid ja eksameid sooritatakse vastavalt riiklikule ajakavale lähtuvalt korraldustingimustest. Riiklikke tasemetöid ei hinnata, õpilastele antakse soorituse kohta tagasisidet.
15. III kooliastme 8. klassis toimub ühes õppeaines üleminekuksam. Õpilased saavad valida järgmiste õppeainete vahel: eesti keel ja kirjandus, matemaatika, inglise keel, vene keel, rootsi keel, bioloogia, keemia, füüsika, geograafia või ajalugu. Õpilane annab mentorile oma valikust teada 1. veebruariks. Üleminekuksami materjalid koostavad aineõpetajad ja esitavad direktorile kinnitamiseks vähemalt üks nädal enne eksami toimumist. Koolieksam toimub enne õppeperioodi lõppu, hinne märgitakse eKooli päevikusse eraldi eksamihindena ning seda ei arvestata trimestrihinde ega aastahinde väljapanekul.
16. Põhikooli lõpueksameid sooritatakse vastavalt riiklikule korraldustingimustele ja ajakavale. Põhikooli lõpueksami hinne kantakse eKooli päevikusse ja põhikooli lõputunnistusele eraldi eksamihindena.

Ainetunnid on määratud klassiti õppekava tunnijaotusplaanis (tabel 1).

2.1 Tunnijaotusplaani

Kooliastme sees võib olla liitklasside tõttu tavapärasest erinevat tundide jaotust, eeldusel, et kooliastme lõpuks on õpilane saanud ettenähtud õppemahu, erinevused dokumenteeritakse.

Tabel 1. Tunnijaotusplaan

Ainetunnid	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	1	2	3	K	V	4	5	6	K	V	7	8	9	K	V
Eesti keel	6	6	7	19		5	3	3	11		2	2	2	6	
Kirjandus				0		0	2	2	4		2	2	2	6	
A-võõrkeel inglise keel	2	2	2	3	2	4	4	3	9		4	4	3	9	1
B-võõrkeel				0			2	3	3	2	3	3	3	9	
Matemaatika	3	3	4	10		4	4	5	13		4	4	5	13	
Loodusõpetus	1	2	2	3	2	2	2	3	7		2			2	
Geograafia									0		2	1	2	5	
Bioloogia									0		1	2/1	2	5	
Keemia									0			2	2	4	
Füüsika									0			2	2	4	
Ajalugu							2	2	3	1	2	2	2	6	
Inimeseõpetus		1	1	2			1	1	2		1	1		2	
Ühiskonnaõpetus								1	1			1	1	2	
Muusika	2	2	2	6		2	1	1	4		1	1	1	3	
Kunst	1.5	1.5	1.5	4,5		1	1	1	2		1	2	1	3	
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia	1.5	1.5	1.5	4,5		2	2	2	5	1	2	2	2	5	1
Kehaline kasvatus	3	3	3	8	1	3	3	2	8		2	2	2	6	
Digiõpetus		1	1		3	2	1	1		4		1			1
Tunde kokku	20	23	25		8	24	28	30		8	29	32	32		3
RÖK maksimum	20	23	25		8	25	28	30		10	30	32	32		4

2.2 Valikõppeainete valik

Vormsi põhikoolis valikaineid ei pakuta.

2.3 Võõrkeelte valik

Vormsi põhikoolis õpitakse A-võõrkeelena alates 1. klassist inglise keelt ja B-võõrkeelena alates 5. klassist õpilase valikul kas vene keelt või rootsi keelt.

3. Õppekeskkond

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused kirjeldatakse konkreetselt iga-aastaselt kooli üldtööplaanis. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

1. Kooli ja valla ühisürituste ettevalmistamises, korraldamises ja läbiviimises osalemine, et kujundada õppijates kultuurilist identiteeti, väärtushoiakuid ning arendada ettevõtlikkust ja digioskusi. Ühiselt loodud kooli- ja kogukonnaüritused toetavad mitmekesise ja väärtuspõhise õpikeskkonna kujunemist.

2. Loovtööde koostamine alates 2. klassist, mille temaatika on lõimitud erinevate õppeainete, valdkonnapädevuste ning ühe või mitme läbiva teemaga, sh Vormsi pärimuskultuuriga.
3. Õppepäevade ja koostööprojektide elluviimine, sh karjääriõppe tegevused erinevate spetsialistide kaasamisel ning Vormsi kultuuripärandit tutvustavad projektid koostöös kogukonnaliikmete ja teiste partneritega. Koolipere iga-aastane osalemine Saarte Noorte Pärimuspäevadel toetab kultuurilise identiteedi ja kogukonnatunde kujunemist.
4. Õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele suunatud koolitused, õppe- ja teemaüritused.
5. Teemanädalad (keeltenädal, reaalinete nädal).
6. Üld-, valdkonna- ja ainepädevuste kujunemist toetavad õppekäigud. Igal õppeaastal toimub vähemalt üks ülekooliline õppereis, lisaks mitmeid lühemaid väljasõite.
7. Koostöötunnid ja ainealased projektid vähemalt 2 õppeaine sidumisel, mis planeeritakse vastavate aineõpetajate poolt.

4. Loovtöö

Lähtudes põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikest 8 korraldab põhikool III kooliastme õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö koostamise eesmärgiks on eelkõige arendada õpilastes oskust tegeleda ühe õpilasele huvipakkuva läbiva teemaga pikema aja jooksul, leida seoseid erinevate ainevaldkondadega, kujundada üldpädevusi. Vormsi Põhikoolis koostavad igal õppeaastal loovtöö kõik 2.–8. klassi õpilased. Loovtöö eesmärgid ning kooliastmepõhised nõuded on sätestatud loovtöö juhendis; üldist korraldust koordineerib koolis direktor, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamise protsessi jälgimine. Loovtööd võib sooritada nii individuaalselt kui rühmatöona.

Õpilasuurimus - uurimistöö kirjalik tekst, kus õpilane keskendub kindlale uurimisprobleemile ja soovitavalt seotud Vormsi ajaloo või pärimuskultuuriga. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös teiste õpilastega. Uurimistöö koostamine aitab kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda nii kõnes kui kirjas.

Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö, mis pakub hea võimaluse valitud teemal viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamise kogemust, juhtimise ja meeskonnatöö kogemust, algteadmisi eelarve

koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimus, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

Muusikateos, kunstitöö vm kunstiline või tehniline terviklahendus - loomingule keskenduv loovtöö, mis kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid, on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile. Muusikateosena võib loovtöö olla nii õpilase omalooming kui teise autori teose esitamine.

Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle. Hindamiseks kasutatakse kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid. Kui loovtöös ja selle esitlemisel esineb tõsiseid puudusi, mille tõttu hindamiskomisjon ei saa loovtööd lugeda sooritatuks, siis korraldatakse kordusesitlemine. 8. klassi loovtöö nimetus kantakse põhikooli lõputunnistusele. Loovtööde käigus valminud materjalid tagastatakse peale esitlust koostajale. Digitaalselt esitatud loovtöid või nende salvestusi, koopiaid ja kirjalikke selgitusi ei säilitata. Kool võib loovtöid säilitada ja õppetöös kasutada kokkuleppel töö autoriga.

5. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine ning hindamise korraldus

Õpilaste arengu ja õppimise toetamisel ning hindamise lähtutakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud ning põhikooli -ja gümnaasiumiseaduse §37 sätestatud. Õpitudemuste hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist, kus hinnatakse õpitudemuste saavutamist, teadmiste, oskuste omandamist, lähtudes üldtunnustatud käitumisnormidest ja VLP kodukorrast.

Õpilasele on toeks mentor, kelle määrab õppeaasta alguses üldjuhul kool, arvestades võimalusel õpilase soovi. Mentor ei tohi olla õpilase lähisugulane. Mentori ülesandeks on õpilase heaolu jälgimine, tema arengu toetamine, vajaduste märkamine ja edenemisele suunamine, vajadusel koostöö HEV-koordinaatori ja tugispetsialistidega, kontakti hoidmine perega ja arenguveestluste läbiviimine.

Tagasisidestamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele, kasutades mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamise põhieesmärgid on:

1. motiveerida õpilasi sihikindlalt õppima, andes tagasisidet õpilase arengu kohta;
2. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja toetada teda edasise haridustee valikul;
3. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks;
4. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist ja see keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Kokkuvõtlik hindamine toimub iga trimestri lõpuks, millest kujuneb iga õppeaine aastahinne.

Hinded kantakse eKooli. Trimestri või õppetsükli alguses tutvustab õpetaja õpilastele tunnis ja eKooli kaudu õpitulemusi, hindamiskriteeriume, vajalikke õppevahendeid ning hindelisi töid, mis perioodi jooksul toimuvad. Sama info jõuab eKooli kaudu ka lapsevanemateni, et kõigil oleks selge ülevaade õppeprotsessi eesmärkidest ja ootustest. Õpilasel on õigus saada täiendavat teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta õpetajatelt, klassijuhatajalt või mentorilt. Õpilastel ja vanematel on õigus vaidlustada koolis saadud koondavat hinnet, esitades kümne päeva jooksul alates hinde saamisest kirjalik avaldus kooli direktorile. Kooli direktor moodustab komisjoni, kes vaatab läbi hinde vaidlustamise asjaolud ja langetab otsuse hinde kohta 5 tööpäeva jooksul peale kirjaliku avalduse saabumist. Õpilasel ja vanemal on õigus pöörduda ka kooli hoolekogu poole õppe- ja kasvatustööd puudutavate vaidlusküsimuste korral.

Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste tagasisidestamise protsessi, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut. Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatuseesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, aine valdkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele.

5.1 Teadmiste ja oskuste hindamine

Õpilasi teavitatakse hindelistest ülesannetest vähemalt viis (5) tööpäeva enne nende sooritamist. Õppeprotsessi vältel saadud hinded on erineva kaaluga. Ulatuslikumate

suuliste, kirjalike ja praktiliste tööde/tegevuste eest saadud hinded on kokkuvõtval hindamisel suurema kaaluga. Õpilastele teatatakse eelnevalt, kui töö on suurema kaaluga. Kolmanda trimestri hinne ja aastahinne avaldatakse hiljemalt viis tööpäeva enne trimestri lõppu, v.a. põhikooli lõpuklass. Mahukaid ülesandeid (kontrolltööd, muud mahukamad ülesanded, mis vajavad õpilaselt eraldi ettevalmistumist) kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega.

Trimestri lõpus viimase viie tööpäeva jooksul tehtavate mahukate ülesannete hinded kantakse eKooli järgmisse trimestrisse, va viimane trimester.

Õpilasele, kellel on püsiv kirjaliku kõne puue või püsivad õpiraskused, rakendatakse hindamisel erisusi. Kui õpilasele on terviseseisundist tulenevalt (NÕK, eriarsti või spetsialisti tõend) koostatud individuaalne õppekava (IÕK), kirjeldatakse selles hindamisel kasutatavad erisused ja õpilaste õpitulemusi hinnatakse vastavalt individuaalsele õppekavale. Kui õpilasele on liikumises ja/või tehnoloogiaõpetuses, käsitöös esitatud meditsiiniliste näidustuste tõttu erinõudeid, hinnatakse antud õppeaines õpilase teoreetilisi teadmisi.

Sõnalist tagasisidet saab õpetaja edastada kas suuliselt või kirjalikult. Õpetajad tagavad, et kirjeldav tagasiside jõuab ka õppeperioodi jooksul kirjalikult eKooli kaudu või suuliselt lapsevanematele ja õpilase klassijuhatajale/mentorile. Käitumisele ja hoolsusele annab õpilase mentor vähemalt kaks korda aastas kirjalikku tagasisidet. Kirjeldava sõnalise hinnangu korral märgitakse eKooli hinde lahtrisse täht "s" (sõnaline hinnang) ning tekst selle juurde kommentaarina.

Kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid rakendatakse: I kooliastmes kõikide õppeainete puhul; II kooliastmes järgmistes õppeainetes: kunst, muusika, liikumine, käsitöö, töö- ja tehnoloogiaõpetus, inimeseõpetus. Teistes õppeainetes lisatakse sõnaline kommentaar numbrilise hinde juurde.

Õpilase koolist lahkumisel tuleb jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, teisendada viie palli süsteemi numbrilisteks hinneteks.

Numbrilisel hindamisel rakendatakse hindamist viiepallisüsteemis. Neid võib täiendavalt diferentseerida märkidega +/- . Kokkuvõtva hinde puhul diferentseerimist ei kasutata.

1. Hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust, kui need vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid. Kui õpitulemuste

hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga "5", kui õpilane on saanud 90-100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

2. Hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui need vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga "4", kui õpilane on saanud 75-89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
3. Hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui need võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisesel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga "3", kui õpilane on saanud 50-74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
4. Hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisesel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga "2", kui õpilane on saanud 20-49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
5. Hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisesel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui õpitulemuste hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga "1", kui õpilane on saanud 0-19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Lisaks numbrilistele hinnetele võib kasutada tähiseid A (arvestatud) ja MA (mittearvestatud) protsessi hinnetena, näiteks harjutusülesannete sooritamise/mittesooritamise tähistamiseks. Kodutööde puhul (välja arvatud hindelised ülesanded, millest teatati eelnevalt) kasutatakse ainult A või MA.

Märkega "!" (ootel töö) tähistatakse kolme tööpäeva jooksul tähtjaks sooritamata tööd, näiteks kui õpilane on puudunud.

Kui hindamisel tuvastatakse mahakirjutamine või kõrvalise abi kasutamine (sealhulgas plagiaat, lubamatu koostöö või viitamata tehisintellekti kasutamine, töö

kopeerimine jmt), hinnatakse kirjalik töö, suuline vastus (esitlus), praktiline tegevus või selle tulemus hindega „nõrk“. Hindele lisatakse täpsustav sõnaline kommentaar eKooli.

5.2 Ekspert hinnangud

Käitumise ja hoolsuse kohta antakse õpilastele tagasisidet eKoolis märkamisena ja ekspert hinnangute kaudu. Ekspert hinnang viiakse läbi kaks korda õppeaastas – novembris ja aprillis – ning selle eesmärk on õpilase arengu jälgimine, toetamine ja vajadusel täiendavate tugimeetmete kavandamine. Ekspert hinnangute tulemused koondatakse arenguestluseks, kus arutatakse õpilase tugevusi, arenguvajadusi, huvisid ja edasisi eesmärke. Iga aineõpetaja märgib kolleegidega jagatud andmetabelisse iga tema ainetundides osaleva õpilase kohta igas antud õpetaja õpetatavas õppeaines hinnangu järgmiste valdkondade kohta:

Akadeemiline tase näitab õpilase õpitulemuste saavutamise taset.

- Õppetöö ei toimi rahuldavalt ning senises tegevuses on vaja muudatusi.
- Õppetöö üldjuhul toimib; õpitulemused on vahemikus *rahuldav* kuni *hea*.
- Õppetöö toimib hästi; õpitulemused on vahemikus *hea* kuni *väga hea*.
- Õpilane näitab huvi ja rakendab oma potentsiaali, õppides õppeainet süvitsi enam, kui õppekavas nõutud.

Võimekus näitab õpilase potentsiaali ja eeldusi õpitulemuste omandamisel.

- On küsitav, kas õpilasel on õpitulemuste saavutamiseks piisavalt ressursse
- Õpitulemuste saavutamine on võimalik, kuid nõuab eakaaslastest rohkem pingutust.
- Õpitulemuste saavutamine on eakohasel tasemel.
- Õpilasel on eeldusi tegeleda ainega süvendatult, rohkem kui õppekavas nõutud.

Töötempo näitab teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamise kiirust: *aeglane*, *rahulik*, *eakohane*, *tempokas*.

Ennastjuhtiv õppimine näitab, kuidas õpilane suudab oma õppimist korraldada, kasutada strateegiaid, täita kokkuleppeid, töötada iseseisvalt ja vajadusel abi küsida.

- Vajab olulisel määral abi.
- Vajab tuge ja suunamist.
- Saab üldjuhul iseseisvalt hakkama.
- Saab iseseisvalt hästi hakkama.

Sotsiaalne pädevus näitab õpilase eneseregulatsiooni ning oskust toime tulla suhete ja rollidega koolikeskkonnas.

- Esineb raskusi eneseregulatsiooni ja/või suhtlemisega; kasutatakse mittekohaseid suhtlusviise.
- Õpilane saab enamasti hakkama ning tajub oma rolli suhtlussituatsioonides.
- Õpilane saab hästi hakkama, tajub adekvaatselt oma rolli suhtlemisel.
- Õpilane suunab positiivselt grupi dünaamikat, kaasab teisi, pakub abi ja on eeskujuks.

Õpilaste huvi õppeaine vastu näitab, kuivõrd on õpilane motiveeritud ja huvitatud aine teemadest.

- Enamus teemasid ei huvita ning tunduvad ebavajalikud.
- Mõned teemad ja tegevused on huvipakkuvad; üldiselt mõistetakse aine vajalikkust.
- Mitmed teemad on huvitavad; mõne teema kohta soovitakse rohkem teada.
- Enamus teemasid on huvipakkuvad; soovitakse süvendatult tegeleda ja rohkem teada saada.

Enesetunne koolis kirjeldab õpilase üldist heaolu ja enesetunnet koolikeskkonnas.

- Kooli tulemine ja koolis olemine on sageli raske.
- Vahel on raske, kuid esineb ka positiivseid hetki.
- Üldiselt tuntakse end koolis hästi; enamus päevi sujuvad.
- Enamasti tuntakse end hästi, meeldib koolikaaslastega kohtuda ning oodatakse kooli tegevusi ja üritusi.

Huvitatus näitab õpilase huvitatust töötada omal initsiatiivil, õpetaja juhendamisel või ainult õpetajate ja vanemate sundusel antud õppeaines.

Õpilase enesetunde, huvide ja toe vajaduse kohta kogutakse täiendavat teavet tagasisidelehe kaudu, mida õpilased täidavad igal sügisel ja kevadel. See annab õpetajatele olulise ülevaate sellest, kuidas õpilane end koolis tunneb, mis teda motiveerib, millised teemad ja tegevused teda huvitavad ning kas miski tekitab muret või vajab täiendavat tähelepanu. Saadud teavet kasutatakse arenguveestluse ettevalmistamisel ning õpilase individuaalse arengu toetamisel. Tagasisidelehel palutakse õpilasel hinnata oma enesetunnet koolis, kirjeldada motivatsiooni kooli tulla, nimetada huvipakkuvaid teemasid ja tegevusi ning märkida, millistes huviringides või trennides ta osaleb. Lisaks saab õpilane anda hinnangu oma huvile erinevate õppeainete vastu. See info aitab õpetajatel paremini mõista õpilase tugevusi, eelistusi ja potentsiaalseid arengusuundi.

Kokkuvõttes moodustavad eksperthinnangud, õpilase huvide ja enesetunde tagasisideleht ning arenguvestluste koond ühtse süsteemi, mis toetab õpilase terviklikku arengut, heaolu ja individuaalset õpitee.

6.2 Järelevastamine ja järeltööde sooritamine

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitlust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on töö jäänud tähtajal sooritamata (eKoolis mäрге “!” või MA), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

Järelevastamine või järeltöö tegemine toimub üldjuhul viie tööpäeva jooksul alates parandatava hinde teadasaamisest, kuid hiljemalt vastava trimestri lõpuks. Aineõpetaja võib anda õpilasele võimaluse positiivselt (vähemalt hindega “3”) hinnatud töö järelevastamiseks või järeltööks kui järelevastamise või järeltöö formaat toetab õpilase õpitulemuste paremat saavutamist ja valdkonna- ning üldpädevuste arengut.

Aineõpetaja tutvustab õpilastele hindamiskriteeriumite raames õppeaasta või õppetsükli alguses järelevastamise ja järeltööde sooritamise tingimusi. Kokkuvõtva hinde panekul arvestatakse järeltöö või järelevastamise hinnet. Kui õpilasel on trimestri lõpuks mõjuva põhjusega sooritamata nõutavad ulatuslikumad tööd (eKoolis mäрге “!”) ning õpilane pole kasutanud järelevastamise võimalusi, arvestatakse koondhinde panekul hindena “nõrk”.

5.3 Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

Kokkuvõtvalt hinnatakse Vormsi põhikoolis õppeaineid trimestrite kaupa ning aasta koondhindega. Õppeaineid, mis on korraldatud õppetsüklitena, hinnatakse vastavalt toimumisperioodile. Trimestri ja õppeaasta lõpus teavitatakse õpilasi ja vanemaid kokkuvõtvatest hinnetest eKooli kaudu; õppeaasta lõpus lisatakse ka trükitud klassitunnistus.

Trimestrihinnete alusel otsustab õppenõukogu õpilase järgmise klassi üleviimise, vajadusel täiendavale õppetööle jätmise või klassikursuse kordamise. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu. Kui õpilane on puudunud rohkem kui 1/3 tundidest, võib perioodihinne jääda välja panemata.

Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“, või kellele hinne jäi välja panemata, koostatakse individuaalne õppekava või määratakse muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane õppeainetes, kus trimestrihinnetest tulenev aastahinne on „puudulik“ või „nõrk“. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab aineõpetaja ettepanekul ja koondhinnete alusel õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja juhendamisel spetsiaalseid ülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö toimub pärast õppeperioodi lõppu ning aastahinne pannakse välja alles pärast täiendava õppetöö tulemuste arvestamist.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded vastavalt HTM juhistele.

5.4 Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50% maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul. Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kaks lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50% maksimaalsest tulemusest.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele kellel:

1. on üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
2. on ühes õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ aastahinne ning kes on ühe lõpueksami sooritanud tulemusele alla 50% maksimaalsest tulemusest. „Nõrk“ või „puudulik“ aastahinne ja sooritus alla 50% maksimaalsest tulemusest lõpueksamil ei tohi olla samas õppeaines;
3. kolm lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutamine. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

6. Hariduslike erivajadustega õpilaste toetamine

Hariduslike erivajadustega (HEV) on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes. Andekamatele õpilastele korraldatakse võimalusel süvendatud õpet ainetunni või projektide raames.

Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel. Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Sellisel juhul on õpilane käsitletav haridusliku erivajadusega õpilasena. Kui individuaalse õppekavaga (IÕK) ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel. Koolivälise nõustamismeeskonna soovituse kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevalt koduõpet, koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarset õpet.

6.1 Individuaalse õppekava (IÕK) koostamine

Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas, kaasates selleks õpilase seaduslik esindaja. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud korras individuaalne õppekava. IÕK koostatakse koduõppel õppijale ja HEV-õpilasele. Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Õpilasele koostatud IÕK-s kajastuvad:

- üldised andmed õpilase kohta;
- individuaalse õppekava rakendamise põhjused;
- õppetöö muudatused või kohandused, erisused õppesisus ja õppetulemustes, vähendatud või kõrgendatud nõudmised, rakendatud tugiteenused;
- erisused õppekorralduses;
- õpitulemuste ja arengu hindamise kord, hindamisviisid, õpilase arengule tagasiside andmine;
- individuaalse õppekava rakendamise periood;
- hinnang õpitulemustele;
- individuaalse õppekava koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused.

IÕK koostamisele kaasatakse vanem ning õpetajaid ja koostatakse poolaastaks või õppeaastaks ühtsele vormile, järgides andmekaitse seadust ja tagades juurdepääsu ainult kindlatele isikutele.

6.2 Tugiteenuste rakendamine

Õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamiseks ja õpilasele vajaliku toe pakkumiseks loob võimalused kooli pidaja ning selle korraldab direktor. Direktor määrab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (HEV-koordineerija), kelle ülesanne on korraldada koolisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustiku töös osalemist. HEV-koordineerijaks võib olla direktor ise.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise ja uuringute tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kannab HEV-koordineerija õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile eKoolis.

Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEV-koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

HEV-koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, võimalusel tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas.

7. Õpilase karjäärivalikute toetamine

Karjääriteenuste eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Eriline rõhuasetus on õpilaste võimestamisel töökoha leidmiseks ja loomiseks Vormsi saarel. Karjääriteenuste alast tegevust kavandavad ja korraldavad kooli direktor koos õpetajatega. Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana ainetundides ja oma kooli tundides, klassivälises ühistegevuses, projektides, õppenädalates, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes. Õpilane omab ülevaadet

haridustee jätkamise võimalustest, õppesuundadest ning sisseastumistingimustest. Ta tunneb iseennast ja enda vajadusi ning oskab nendest lähtuvalt seada sihte ning teha teadlikke valikuid edasise õpitee jätkamiseks. Kool korraldab ja võimaldab õppekäike ettevõtetesse ja asutustesse, ning teeb koostööd Läänemaa Rajaleidja ja Töötukassaga. Arenguestlustel toetatakse õpilase valikuid ja antakse vajadusel lapsevanemale nõu.

8. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamine

Kool tagab õpilasele ja vanemale võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid. Peamised õppeteemad, läbivad teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri algul.

Kooli korraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel, lisaks saavad õpilased ja vanemad teavet õppe ja kasvatuse kohta eKooli kaudu. Vanematel on kohustus jälgida tähelepanelikult esitatud teavet. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku vanemate koosoleku vähemalt üks kord aastas.

Õpilase klassijuhataja või mentor ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis. Nad võtavad lapsevanematega ühendust, kui õppetöö ei sujuks. Vajaduse korral kohandavad koostöös HEV-koordinaatori ja direktoriga õpet vastavalt õpilase vajadustele.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguestlus, reeglina õppeaasta keskel, millega antakse tagasiside ning lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Mentor ja aineõpetajad annavad jooksvalt tagasisidet arenguestlustel kokkulepitud eesmärkide täitmise, õpilase üldise arengu, käitumise ja hoolsuse kohta eKooli ja suuliste vestluste vahendusel. Jooksvalt tagasisidestamisel järgitakse põhimõtet, et tagasiside kirjeldaks õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldaks ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Kool tagab võimaluse korral õpilasele eripedagoogilise, psühholoogilise ning sotsiaalpedagoogilise abi.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö toimub erinevates vormides: õppenõukogu, koolitused, nõupidamised, seminarid, koosolekud jms. Kooli kollektiiv on kaasatud nii sisehindamise korra kui arengukava koostamisse ning ühiselt osaletakse projektides ja üritustel. Koos märgatakse ja toetatakse õpilaste hariduslikke erivajadusi. Õppeaasta eesmärgid ning nende saavutamise viisid fikseeritakse igaks õppeaastaks üldtööplaanis. Õpetajad arutavad regulaarselt õpilaste arengut ja rakendavad ühiselt arutletud meetmeid.

Vormsi Lasteaed-Põhikooli töötajad toetavad üksteist, suhtuvad üksteisesse hoolivalt, pakuvad abi ja käituvad üksteise suhtes lojaalselt. Uusi õpetajaid toetab kooli sisseelamisel mentor. Iga õpetaja annab oma panuse kooli ürituste korraldamisele ja võtab vastutuse erinevates töörühmades. Direktor tagab tööaja projektide loomiseks ja arendamiseks. Õpilastele võib korraldada iseseisva õppimise päevi.

10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava uuendamise ettepanekuid võivad teha kõik koolipere liikmed (töötajad, õpilased ja nende vanemad), hoolekogu, hariduskomisjon ja kooli pidaja). Õppekava koostamine ja arendamine põhineb kooli töötajate ja erinevate huvigruppide koostööl, hõlmates nii riikliku õppekava üldosa mõtestamist kui ka ainekavade loomist.

Õigusaktidest tuleneva õppekava uuendamise ja täiendamise vajaduse otsustab kooli direktor. Enne muudatuste kehtestamist esitatakse need arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilastele ja õppenõukogule. Õppekava kinnitab direktor.